

Durf te rouwen

Annemarle Hagoort

NARRATIO

Durf te rouwen

Annemarie Hagoort

NARRATIO

“voor Mirjam en Adriaan
en ieder
die door de storm
van verdriet en rouw
zijn of haar leven ziet veranderen”

ISBN-10 90 5263 316 9

ISBN-13 978 90 5263 316 9

©2006 theologische uitgeverij NARRATIO, Postbus 1006, 4200 CA Gorinchem

tel. 0183 62 81 88 fax 084 739 29 45 e-mail: verkoop@arratio.nl

Actuele informatie is te vinden op www.narratio.nl.

Onze uitgaven zijn ook te koop via de boekhandel en www.kerkboek.nl (ook in België).

Foto's: www.photos.com,

behalve pag. 2/3, 4/5, 48/49, 80/81, 106/107, Mirjam Walpot, Annemarie Hagoort

Omslagillustratie en pagina 118/119: Adriaan Walpot

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm, Internet of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

Inleiding

Soms kan het leven in één keer op zijn kop staan.

Dat overkwam ons toen we hoorden dat Ronald ziek was en binnen korte tijd zou sterven. We zaten midden in een verhuizing die ons, vanwege mijn werk, van het oosten des lands naar de Zeeuwse kust voerde. Van vertrouwd grondgebied naar de open zee. Al maanden waren we bezig met ontwortelen en afscheid nemen voordat we ons op de nieuwe woonomgeving zouden storten en nieuwe plannen zouden maken. Dat het afscheid nemen zo'n definitieve vorm kreeg, bracht ons in zeer onstuimig water.

Door mijn werk als predikant was ik vertrouwd met het begeleiden van stervenden en rouwenden. Maar ik merkte dat deze ervaring vaak niet een hulp was in een gezin met opgroeiende kinderen en een werkende ouder. De volheid van het leven die zich aandient staat tegenover de eenzaamheid en het alleen komen te staan van ouderen.

Ik hield bewust alle lieve aangeboden afleiding af, om de uren dat ik alleen was, te laten vullen met mijn verdriet.

Het schrijven van gedichten en teksten was voor mij een manier van rouwen. Al schrijvende kwamen diepe emoties naar boven. Dit boekje is er een weerslag van. Misschien geeft het herkenning of heeft u het anders ervaren. De leeggelaten bladzijden bieden de mogelijkheid om eigen gedachten op te schrijven.

zomer 2004

verhuizing
vakantie

een groot avontuur

verandert in dood

verlies
verdriet

Drie maal is scheepsrecht

eerst zat de brievenbus vol
met:

van harte gefeliciteerd met
jullie nieuwe woning
welkom in Zeeland
goede start
fijne tijd en veel geluk met
elkaar

een week later,
opnieuw kaarten
van dezelfde mensen
andere tekst:

sterkte en veel kracht
geschokt vernamen we
net nu jullie iets nieuws
beginnen

zo plotseling, hoe is het
mogelijk

een maand later,
drie maal is scheepsrecht
in de meest trieste zin
van het woord:

gecondoleerd
sterkte opnieuw

prachtige kaarten

prachtige kaarten
kunstwerkjes op zich
dure kaarten
met liefde uitgezocht

kaarten
volgeschreven
met kracht
en troost

ongelezen
belanden ze
in een doos

goed bedoeld
maar teveel

alleen de afzender
vertelt
met zijn naam
woordeloze
betrokkenheid

Kaarten

Even kijken of er al post is. Nee, nog niet. Ja! Van wie? Wat schrijven ze?

Veelal doet het een mens goed om kaarten te krijgen in tijden van ziekte, sterven en rouw. Het geeft je een goed gevoel dat anderen met je meeleven.

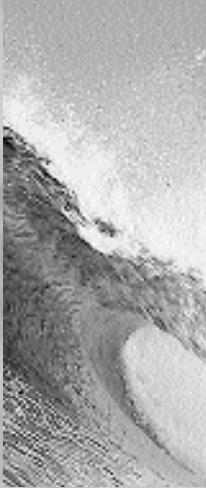
Andersom kost het meestal moeite om een kaart te schrijven aan iemand die het moeilijk heeft. De lege kaart ligt voor je op tafel. Pen in de aanslag. Maar nu nog de woorden. Een tekst, een gedicht, een herinnering, woorden van troost of toch maar alleen je naam.

Hoe zal die ander mijn kaart ontvangen?

Een kaart bij een ingrijpende gebeurtenis wordt niet zomaar ontvangen. Je leest hem niet lopend in de gang. Je gaat er voor zitten. Elke kaart raakt aan je diepe verdriet. Emoties worden opgeroepen, tranen komen wel of niet. Het is vermoeiend. En juist als je tijdens een ziekbed al je energie nodig hebt voor de laatste dagen, kan het lezen van kaarten teveel zijn.

Het is goed bedoeld, maar nu niet. Ik lees ze later wel.

A large white rectangular area with a thick grey border, containing 14 horizontal lines for writing.

zeeland

stormen woeden
golven slaan over me heen

paars en rood
liefde en verdriet

vuur vlamt op

mijn schat
is dood

meegesleurd door een golf

meegesleurd door een golf
en
alsof het nog niet genoeg is
vervolgens
op het harde zand gesmeten

hoeveel golven nog
scherpe schelpen
keien en kiezels

voordat de zon mij warmt
in het zachte zand

tol

als een ronddraaiende tol
word ik duizelingwekkend
door elkaar geschud

de wereld op zijn kop
een leven overhoop
geen begin of eind
chaos alom

uitgeput
kom ik tot stilstand
en raap
mijn leven
bij elkaar